

Haramza Kristóf

Fügefalevél

Gyűlölte a tömeget. Legszívesebben kövekkel hajigálta volna meg azt a báméskodó embermasszát, amely már-már egészen ellepte a piac-teret. – *Fuldoklom... Nem kapok levegőt.* – kapkodta fel idegesen a fejét, amikor megint a sokaság közepén találta magát. – *Arctalan, zabáló, csürhe. Mindenből a legjobbat akarjátok. Óh, hogy miért is nem emésztitek fel egymást inkább?* Ismerte jól azt a habzsoló és költekező életöszönt, amely minden egyes nap kizargatta hajlékukból az embereket. Ismerte, és habár önmaga is a folytonos alkudozásokból, kisztílú csalásokból halmozta fel minden vagyonát, ha csak tehetett, igyekezett inkább a távolabbi, csöndesebb zugokba elvonulni a tömeg elől. Azon a napon mégis borzongva, lehajtott fővel nyomult előre az emberi háta sorfala között. Maga sem értette, miért, de egyre beljebb és beljebb furakodott. Hiába volt parancsoló hangja, apró termete miatt a szintén kíváncsian álldogáló népek észre sem vették őt. Mi több, ide-oda lökdösték, s egy kicsit sem mozdultak arrébb, hogy utat adjanak neki.

Különös kétségbeesés lett úrrá rajta. Az emberek mintha egy pont köré gyűltek volna össze. Zakeus pedig mennél közelebb próbált férközni ehhez a középponthoz, annál világosabbá vált számára, hogy sosem fog kikeveredni a sokaságból. Vakságban volt, mert elnyelte őt más emberek tülekedő áradata. Ebben a felismerésben, a dölyfös, szakállas ember egyszerre abbahagyta dühöngését és csüggedten, magatehetetlenül nézett fel az égre.

Zakeus feje fölött, egy magányos faág nyújtózkodott, mely átszelve az ég boltozatát épp az ő látószögébe keveredett. Eleinte le akarta törni ezt a göcsörtös faágot, ám hamarosan meggondolta magát. Az ág ugyanis – ahogy azt ő maga is észrevette, – tovább vezetett: hosszasan nyújtózott el a piactér néptelenebb szegletéig, mintegy kiszólván őt a tömegből. Zakeus

engedett a hívásnak, s bár kezeivel nem érte el a magasabban futó, hosszúkás faágat, szemével egyre csak követve annak hajlásait, elindult egy másik irányba. Végül megilletődve tapasztalta, hogy mégis sikerült kiérnie oda, ahol az ág összeért a törzzsel és ahol – néhány gyermeket és azoknak szüleit leszámítva – végre újra egyedül lehetett. Zakeus már régről ismerte ezt az elhagyatott fügefát, de valahogy mindig elsétált mellette. Most azonban a fához dőlve megállt: A széles lombkorona hűsítő árnyékot adott, egyszerűen nyugalommal töltötte el. Zakeus felujjongott a lelkében, mert úgy érezte, hogy megérkezett. A szürke, poros piac embertelenségéből mintha mérföldekkel csatangolt volna arrébb, hogy rátaláljon erre a kiszakított földdarabra, a terebélyes fügefá által termett csend és békesség titokzatos birodalmába...

Amint így szemlélődött, a fának egy levele éppen előtte hullott a földre. Zakeus lassú mozdulattal hajolt utána és vette fel a porból. A levél egyik oldalán erezeteket látott, melyek hol egybe, hol pedig különválva futottak végig a felületen. A sok kacskaringós vonal gyermekkorára és családjára emlékeztette; lám, atyjával, anyjával, fivéreivel, mint futottak együtt ők is valamilyen cél felé. De miféle kimondott vagy eltitkolt cél volt az? S vajon elérték-e valaha is? Nem úgy van-e, ahogyan itt és most, ezen a falevélen látható; hogy az erezet csupán a kiindulópontban közös, azután szerte ágazik, s mind más és más irányokba kanyarodik tovább, hogy mikor majd az egyik vonal megszakad, rögtön eggyé váljon a mellette haladó többivel, s így egy másikban fusson tovább ő maga is? Mert hiszen, ha így tárja elénk Elohim az élet vonalait, akkor talán hasonlóan mintázza a természetet is... Zakeus csak forgatta kezében a levelet, ám valamit továbbra sem értett: Miért csúsznak össze a minták és válik erezetté a sok különálló kis ér? Mi az egybeolvadás, másként összetartozás értelme? S ha már a természetben így van ez, tudtunk-e mi, emberek valaha is összefogni? Futottunk-e már vállat vállnak vetve, nem tülekedve, hanem egymást támogatva és segítve, egyetlen közös cél felé? Vagy csak úgy vagyunk itt; díszként, mint ennek a levélnek a mintázatai, amelyek az esőtől, szélről, felsőbb hatalmaktól egyszer majd úgymint elmosódnak, felszívódnak, mintha sohase léteztek volna?

Kivel kellene nekem most összetartanom? – pillantott fel Zakeus. Tekintete pedig óhatatlanul újra az imént elhagyott tömegre szegeződött. – *Ezekkel? Nem. Az kizárt.* – Kezéből bosszúsan dobta el a falevelet, majd maga elé köpve egyet, morogva a fa oldalához lapult.

A sokaság eközben váratlanul elcsöndesedett. Aggok és fiatalok mély alázattal hallgattak valakit: olykor-olykor könnyezve bólogattak, máskor lehajtott fővel töprengtek a hallottakon. Zakeusban megint fellobbant a kíváncsiság. Rá kellett jönnie, hogy akármennyire is békés volt a fa árnyékában, voltaképpen ugyanúgy nem látott semmit sem, mint korábban az emberek között. – *Mit tegyek? Vissza már nem mehetek, ahonnan jöttem, ám itt sem maradhatok, tétlen üldögélve.* – tanácstalanul járta körül a vastag fa törzsét. Miközben járkált, a hosszanti ágakra tekintett, s hirtelen egyetlen megoldásként született meg benne a gondolat: – *Fel kell másznom. Csak így láthatok valamit ebből az egészből!*

Zakeus az egyik elérhető ágat szemelte ki, ám első rugaszkodásra sikertelenül visszaesett a porba. Csupán harmadszorra tudott úgy megkapaszkodni, hogy fel is tolja magát a magasabban lévő ágakig.

Mikor már a lombok között volt, kényelmesen elhelyezkedett. Arrébb túrva a sok levelet, végre letekinthetett. Ám a látványtól egészen meghökkent: Zakeus először a népet pillantotta meg, akik már nem a beszéd irányába, hanem kissé kinyújtva nyakukat, egyenesen felé fordultak. Tisztán látta a közelebb lévő arcok éleit, jól ismerte a népek ajkán élt és oly sokszor említett személyeket: Az anyai aggodalmat és szeretetet sugárzó Mária vonásait, a nagyhangú, jókedélyű Simont, a lelkes Zebedeus-ifjakat, a folyton töprengő Tamást és a magánytól sújtott, eszelős tekintetű Júdást, a naivan mosolygó Jánost és az őket körülölelő összes tanítványt. Most mindannyian Zakeusra figyeltek, élükön egy magas, szegényesen öltözött vándortanítóval, aki erélyesen így szólt:

– *Zakeus, itt vagyok. Jöjj közénk, mássz le a fáról!*

A felszólítás hirtelensége olyannyira megdöbbenetete őt, hogy kezével véletlenül letört egy kisebb ágat. Fészkelődött a lombok között, a torkában dobogott a szíve. Jézus újra megszólította őt:

– Zakeus, itt vagyok. Jöjj közénk, mássz le a fáról!

–Elképesztő! Vajon honnét tudja, ki vagyok? S miért fordult felém egyszerre mindenki? Különös, eddig senki sem vett észre. Hisz egy ekkora embert, mint én, ugyan ki venne komolyan! Jobb is nekem itt, egyedül, távol a nép zajától.

Haragjában egy levelet szakított le a fáról, hogy majd nagy lendülettel a tömegbe dobja. Ám a levél hirtelen kihullott kezéből, és egy apró szellő éppen Jézus lábai elé sodorta azt. Zakeus ebben a mozzanatban sok mindent megértett. - *Évezredek múlhatnak el, míg az utolsó élet-fonál visszafut Teremtőjéhez. Mégis a lelkek, ha különböző irányokból is, de végül talán összeérhetnek.*

Jézus eközben fölvette a földről a fügefalevelet és szemlélni kezdte. Zakeusban némi remény ébredt. Sóhajtott egyet, mégis elhatározta magát:–
– *Le kell másznom közéjük.*

Az üléstől azonban egészen elgémberedtek a lábai. Lefelé menet vette csak észre, milyen magasan is van. Remegő térdekkkel csúszott ágról-ágra, miközben a nép hátulsó soraiból röhögő, gúnyos kiáltásokat hallott:

– *Nézzétek! Nem bír lemászni.*

– *Túl sokat képzelt ez magáról... Rá is fér a küszködés, az ilyen tolvajokra!*

– *Maradna is inkább fent, a lombok közt. Ott lesz neki a legjobb!*

Megállt és várt. Nem ment tovább, pedig már csak egy-két ág választotta el a lenti világtól. Mária, az apostolok és néhány tanítvány ekkor a fa köré gyűltek.

Jézus is a fügefafa tövéhez lépett, s biztatásul a kezét nyújtotta fel. Majd az újra tömeggé változott nép egyre hangosabb ordításai közepette, alig hallhatóan a következőket mondta:

– *Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megmentse azt, aki elveszett.*